Č. j.	01135-12/2026-ERU	Adresát
Sp. Zn.	OSR-01135/2026-ERU	dle rozdělovníku
Vyřizuje	Mgr. Jakub Obůrka	
Kontakt	567 120 714	
Datum	15.09.2026	

ROZHODNUTÍ

O rozkladu společnosti **První česká energie a.s.**, se sídlem Na příkopě 583/15, 110 00 Praha 1, IČ: 108 99 731 (dále též „účastník řízení“), zastoupené [redacted] advokátem se sídlem [redacted] proti rozhodnutí Energetického regulačního úřadu č. j. 01135-7/2026-ERU ze dne 31. března 2026 (sp. zn. OSR-01135/2026-ERU), kterým Energetický regulační úřad jako věcně příslušný správní orgán podle § 18 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, ve výroku I. uznal účastníka řízení vinným ze spáchání 7 přestupků podle § 91 odst. 1 písm. p) energetického zákona, ve znění účinném do 31. března 2025, kterých se dopustil tím, že jako držitel licence na obchod s elektřinou č. 142136879 a licence na obchod s plynem č. 242136878 v rozporu s § 11 odst. 10 téhož zákona neposkytl nejpozději do 15 dnů od obdržení údajů pro vyúčtování dodávky elektřiny/ plynu za zúčtovací období vyúčtování, když

1. zákazníkovi [redacted] poskytl vyúčtování dodávek elektřiny pro odběrné místo EAN [redacted] – Daňový doklad č. [redacted] za období od 22. srpna 2024 do 17. prosince 2024 až dne 24. ledna 2025, tj. 7 dnů po lhůtě, ačkoliv měl povinnost jej poskytnout nejpozději do 15 dnů od obdržení údajů (tj. 2. ledna 2025), tedy nejpozději do dne 17. ledna 2025;

2. zákazníkovi [redacted] poskytl vyúčtování dodávek elektřiny pro odběrné místo EAN [redacted] – Daňový doklad č. [redacted] za období od 16. srpna 2024 do 17. prosince 2024 až dne 24. ledna 2025, tj. 7 dnů po lhůtě, ačkoliv měl povinnost jej poskytnout nejpozději do 15 dnů od obdržení údajů (tj. 2. ledna 2025), tedy nejpozději do dne 17. ledna 2025;

3. zákazníkovi [redacted] poskytl vyúčtování dodávek plynu pro odběrné místo EIC [redacted] – Daňový doklad č. [redacted] za období od 4. července 2024 do 30. ledna 2025 až dne 27. února 2025, tj. 9 dnů po lhůtě, ačkoliv měl povinnost jej poskytnout nejpozději do 15 dnů od obdržení údajů (tj. 3. února 2025), tedy nejpozději do dne 18. února 2025;

4. zákazníkovi [redacted] poskytl vyúčtování dodávek plynu pro odběrné místo EIC [redacted] – Daňový doklad č. [redacted] za období od 3. února 2024 do 2. ledna 2025 až dne 5. března 2025, tj. 15 dnů po lhůtě, ačkoliv měl povinnost jej poskytnout nejpozději do 15 dnů od obdržení údajů (tj. 3. února 2025), tedy nejpozději do dne 18. února 2025;

5. zákazníkovi [redacted] poskytl vyúčtování dodávek plynu pro odběrné místo EIC [redacted] – Daňový doklad č. [redacted] za období od 8. února 2024 do 2. ledna 2025 až dne 7. března 2025, tj. 17 dnů po lhůtě, ačkoliv měl povinnost jej poskytnout nejpozději do 15 dnů od obdržení údajů (tj. 3. února 2025), tedy nejpozději do dne 18. února 2025;

6. zákazníkovi [redacted] poskytl vyúčtování dodávek plynu pro odběrné místo EIC [redacted] – Daňový doklad č. [redacted] za období od 27. února 2024 do 24. února 2025 až dne 20. března 2025, tj. 7 dnů po lhůtě, ačkoliv měl povinnost jej poskytnout nejpozději do 15 dnů od obdržení údajů (tj. 26. února 2025), tedy nejpozději do dne 13. března 2025;

7. zákazníkovi [redacted] poskytl vyúčtování dodávek plynu pro odběrné místo EIC [redacted] – Daňový doklad č. [redacted] za období od 6. března 2024 do 25. února

2025 až dne 20. března 2025, tj. 6 dnů po lhůtě, ačkoliv měl povinnost jej poskytnout nejpozději do 15 dnů od obdržení údajů (tj. 27. února 2025), tedy nejpozději do dne 14. března 2025;

za což mu byla ve výroku II. uložena úhrnná pokuta ve výši 20 000 Kč a ve výroku III. povinnost k úhradě nákladů řízení ve výši paušální částky 2 500 Kč, Rada Energetického regulačního úřadu (dále též „Rada“) jako příslušný správní orgán podle § 17b odst. 14 písm. b) energetického zákona rozhodla v souladu s § 96 odst. 2 energetického zákona ve spojení s § 90 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), na doporučení rozkladové komise, ustavené podle § 152 odst. 3 správního řádu, takto:

Rozklad společnosti První česká energie a.s., se sídlem Na příkopě 583/15, 110 00 Praha 1, IČ: 108 99 731, proti rozhodnutí Energetického regulačního úřadu č. j. 01135-7/2026-ERU ze dne 31. března 2026 (sp. zn. OSR-01135/2026-ERU) se zamítá a napadené rozhodnutí se potvrzuje.

Odůvodnění:

I. Průběh správního řízení

V rámci kontroly Energetického regulačního úřadu provedené pod sp. zn. [redacted] bylo zjištěno, že se účastník řízení mohl dopustit porušení § 11 odst. 10 energetického zákona. Energetický regulační úřad vydal dne 9. února 2026 příkaz č. j. 01135-3/2026-ERU z téhož dne, který byl účastníkovi řízení doručen dne 9. února 2026, čímž bylo zahájeno správní řízení. Uvedeným příkazem uznal Energetický regulační úřad účastníka řízení vinným ze spáchání 7 přestupků podle § 91 odst. 1 písm. p) energetického zákona a uložil mu pokutu ve výši 20 000 Kč.

Dne 16. února 2026 podal účastník řízení odpor. Odpor byl podán v zákonem stanovené lhůtě a jeho podáním byl příkaz podle § 150 odst. 3 správního řádu zrušen.

Dne 18. února 2026 zaslal správní orgán účastníkovi řízení přípis č. j. 01135-5/2026-ERU, který byl účastníkovi řízení doručen dne 19. února 2026. Správní orgán účastníka řízení vyrozuměl o pokračování řízení, v souladu s § 36 odst. 3 správního řádu o možnosti vyjádřit se k podkladům rozhodnutí, o možnosti doložit aktuální majetkové poměry a o možnosti požádat o nařízení ústního jednání, a to do 15 kalendářních dnů ode dne doručení přípisu.

Dne 6. března 2026 doručil účastník řízení své vyjádření k podkladům pro rozhodnutí, kde namítal, že věc měla být právně kvalifikována jako pokračující přestupek, nikoli 7 samostatných přestupků, dále namítal nízkou společenskou škodlivost tohoto jednání a poukazoval na interní problémy (postup dvou odvolaných členů představenstva, kteří měli uzavřít zřejmě neplatnou smlouvu o prodeji závodu), které způsobily průtahy v plnění formálních povinností.

II. Napadené rozhodnutí

Rozhodnutím Energetického regulačního úřadu č. j. 01135-7/2026-ERU ze dne 31. března 2026 byl účastník řízení uznán vinným ze spáchání 7 přestupků podle § 91 odst. 1 písm. p) energetického zákona, kterých se dopustil tím, že jakožto držitel licence na obchod s elektřinou č. 142136879 a licence na obchod s plynem č. 242136878 v rozporu s § 11 odst. 10 energetického zákona neposkytl nejpozději do 15 dnů od obdržení údajů pro vyúčtování dodávky elektřiny/ plynu za zúčtovací období vyúčtování, za což mu byla uložena pokuta ve výši 20 000 Kč. V rozhodnutí Energetický regulační úřad na základě zjištěného skutkového stavu dospěl k závěru, že jednáním účastníka řízení došlo k naplnění jak formálních znaků přestupků, tak i znaku materiálního.

III. Rozklad účastníka řízení

Proti rozhodnutí Energetického regulačního úřadu č. j. 01135-7/2026-ERU ze dne 31. března 2026, které mu bylo doručeno dne 1. dubna 2026, podal účastník řízení dne 15. dubna 2026 rozklad, a to z důvodu nesprávného postupu Energetického regulačního úřadu.

Účastník řízení namítl, že nedošlo k naplnění materiálních znaků přestupků vzhledem k nízké společenské škodlivosti, kdy účastník řízení sám napravil závadný stav, nebylo prokázáno, že by opožděné vystavení vyúčtování jakkoli způsobilo nejistotu na straně byť jediného odběratele, s ohledem na skutečnost, že opožděné vystavení vyúčtování zahrnovalo i nedoplatkové faktury, nevedla pozdní fakturace k žádné významné ekonomické výhodě na straně účastníka řízení jako dodavatele energií. Energetický regulační úřad tak překračuje podstatu subsidiarity správního trestání, když řeší případy, u kterých došlo v řádu dní k nápravě, aniž by kdokoli zaznamenal jakékoli porušení předpisů, když navíc podnět k tomuto řízení je zcela netransparentní.

Účastník řízení dále uvádí, že k pozdní fakturaci došlo z objektivních důvodů, ze kterých má vyplývat, že se nejednalo o úmyslné porušení zákona. Těmito důvody mají být vnitřní problémy účastníka řízení spojené s prodejem části závodu dnes již odvolanými členy představenstva účastníka řízení, kdy toto jednání je předmětem soudního řízení o určení neplatnosti a prověřování Policie České republiky, zda nedošlo ke spáchání trestných činů. Účastník řízení připouští, že v období před odvoláním členů představenstva mohlo dojít k některým nedodržením formálních povinností, po zvolení nového představenstva byl složitě obnovován řádný chod zbývajícího závodu účastníka řízení, kdy byl postupně zjišťován skutečný rozsah uvedených transakcí a tím ztracených a zbývajících odběrných míst.

Účastník řízení konečně namítl, že Energetický regulační úřad provedl kontrolu u cca 20 zákazníků bez uvedení zdroje jejich určení, a má za to, že podnět musí být součástí spisu, v případě podnětu z vlastní činnosti alespoň v podobě úředního záznamu, kdy i dozorová činnost regulátora trhu musí být transparentní a přezkoumatelná, pokud směřuje ke správnímu řízení, jako je tomu v tomto případě. I tato skutečnost by měla být zohledněna při úvaze o zrušení napadeného rozhodnutí, protože vadné rozhodnutí mj. spočívá i ve vadách řízení, které jeho vydání předcházelo.

IV. Rozhodnutí o rozkladu

Rozklad účastníka řízení byl podán včas a splňoval předepsané náležitosti. Rada Energetického regulačního úřadu po jeho projednání v rozkladové komisi zřízené podle § 152 odst. 3 správního řádu a s přihlédnutím k návrhu rozkladové komise rozhodla tak, jak je uvedeno ve výrokové části tohoto rozhodnutí, a to z následujících důvodů.

Podle § 98 odst. 1 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o odpovědnosti za přestupky“), odvolací správní orgán přezkoumává napadené rozhodnutí v plném rozsahu.

Po přezkoumání napadeného rozhodnutí dospěla Rada k závěru, že bylo vydáno v souladu s právními předpisy, na základě dostatečně zjištěného skutkového stavu a správného právního posouzení věci. Rada se ztotožňuje s důvody, které správní orgán vedly k učinění předmětného závěru, pročež na odůvodnění napadeného rozhodnutí plně odkazuje a k námitkám účastníka řízení uvádí následující.

Správní orgán v napadeném rozhodnutí uvedl, že trestnost činu posuzoval podle právní úpravy účinné v době spáchání přestupků, neboť pozdější právní úprava není pro účastníka řízení příznivější. Tento postup je v souladu s čl. 40 odst. 6 Listiny základních práv a svobod i § 2 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky. Pozdější právní úprava povinnost poskytnout vyúčtování nejpozději do 15 dnů od obdržení údajů pro vyúčtování nezrušila ani nezmírnila a neposkytnutí vyúčtování v této lhůtě nadále postihuje jako přestupek. Pozdější právní úprava proto není pro účastníka řízení příznivější.

Skutková podstata projednávaných přestupků je upravena v § 91 odst. 1 písm. p) energetického zákona, podle kterého se držitel licence dopustí přestupku tím, že neposkytne vyúčtování dodávky elektřiny nebo

plynu nebo související služby v elektroenergetice nebo plynárenství v termínu podle § 11 odst. 10 téhož zákona, jež stanoví, že držitel licence na výrobu elektřiny, obchod s elektřinou, výrobu plynu nebo obchod s plynem je povinen poskytnout vyúčtování nejpozději do 15 dnů od obdržení údajů pro vyúčtování dodávky elektřiny nebo plynu za zúčtovací období, přičemž poskytnutím vyúčtování se ve smyslu § 11 odst. 13 téhož zákona rozumí vyhotovení dokladu o vyúčtování a jeho odeslání, předání nebo zpřístupnění příjemci plnění.

V této souvislosti Rada dále poznamenává, že odpovědnost právnických osob za přestupky je koncipována jako objektivní, tedy za výsledek, nikoli za zavinění. Právnická osoba se tedy přestupku dopustí v případě, že dojde k naplnění znaků skutkové podstaty příslušného přestupku. Odpovědnosti se může zprostit za podmínek § 21 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky, prokáže-li, že vynaložila veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby přestupku zabránila. Ačkoli účastník řízení výslovně nenamítá splnění podmínek liberace podle § 21 odst. 1 uvedeného zákona, Rada jeho tvrzení o organizačních a personálních problémech společnosti podle jejich obsahu posoudila rovněž z hlediska možné liberace, jak je rozvedeno níže.

V řízení bylo bez důvodných pochybností prokázáno, že účastník řízení v 7 případech neposkytl zákazníkům vyúčtování za dodávky elektřiny/plynu nejpozději do 15 kalendářních dnů od obdržení údajů pro vyúčtování. Zjištěny byly následující skutečnosti:

- v případě zákazníka [redacted] pro odběrné místo EAN [redacted] poskytl účastník řízení vyúčtování za období od 22. srpna 2024 do 17. prosince 2024 až dne 24. ledna 2025, ačkoliv měl povinnost vyúčtování poskytnout nejpozději do 17. ledna 2025, když údaje pro vyúčtování obdržel dne 2. ledna 2025, vyúčtování tak poskytl o 7 dnů později;
- v případě zákazníka [redacted] pro odběrné místo EAN [redacted] poskytl účastník řízení vyúčtování za období od 16. srpna 2024 do 17. prosince 2024 až dne 24. ledna 2025, ačkoliv měl povinnost vyúčtování poskytnout nejpozději do 17. ledna 2025, když údaje pro vyúčtování obdržel dne 2. ledna 2025, vyúčtování tak poskytl o 7 dnů později;
- v případě zákazníka [redacted] pro odběrné místo EIC [redacted] poskytl účastník řízení vyúčtování za období od 4. července 2024 do 30. ledna 2025 až dne 27. února 2025, ačkoliv měl povinnost vyúčtování poskytnout nejpozději do 18. února 2025, když údaje pro vyúčtování obdržel dne 3. února 2025, vyúčtování tak poskytl o 9 dnů později;
- v případě zákazníka [redacted] pro odběrné místo EIC [redacted] poskytl účastník řízení vyúčtování za období od 3. února 2024 do 2. ledna 2025 až dne 5. března 2025, ačkoliv měl povinnost vyúčtování poskytnout nejpozději do 18. února 2025, když údaje pro vyúčtování obdržel dne 3. února 2025, vyúčtování tak poskytl o 15 dnů později;
- v případě zákazníka [redacted] pro odběrné místo EIC [redacted] poskytl účastník řízení vyúčtování za období od 8. února 2024 do 2. ledna 2025 až dne 7. března 2025, ačkoliv měl povinnost vyúčtování poskytnout nejpozději do 18. února 2025, když údaje pro vyúčtování obdržel dne 3. února 2025, vyúčtování tak poskytl o 17 dnů později;
- v případě zákazníka [redacted] pro odběrné místo EIC [redacted] poskytl účastník řízení vyúčtování za období od 27. února 2024 do 24. února 2025 až dne 20. března 2025, ačkoliv měl povinnost vyúčtování poskytnout nejpozději do 13. března 2025, když údaje pro vyúčtování obdržel dne 26. února 2025, vyúčtování tak poskytl o 7 dnů později;
- v případě zákazníka [redacted] pro odběrné místo EIC [redacted] poskytl účastník řízení vyúčtování za období od 6. března 2024 do 25. února 2025 až dne 20. března 2025, ačkoliv měl povinnost vyúčtování poskytnout nejpozději do 14. března 2025, když údaje pro vyúčtování obdržel dne 27. února 2025, vyúčtování tak poskytl o 6 dnů později.

Z výše uvedeného vyplývá, že jednáním účastníka řízení byly naplněny formální znaky sedmi přestupků, z jejichž spáchání byl účastník řízení obviněn. Podle § 5 zákona o odpovědnosti za přestupky je však přestupkem pouze společensky škodlivý protiprávní čin, tedy jednání účastníka řízení musí naplnit také materiální stránku přestupku, tzv. společenskou škodlivost jednání. Při posuzování materiální stránky přestupku je nutné vždy vycházet ze skutečnosti, že každá skutková podstata přestupku implicitně zakotvuje obecnou míru společenské škodlivosti uvedeného jednání, neboť v opačném případě by zákonodárce takové porušení právní normy vůbec nesankcionoval, jsou-li však dány zvláštní okolnosti snižující intenzitu zásahu do chráněného zájmu, je správní orgán povinen je konkrétně posoudit.

Chráněným zájmem je v projednávaném případě včasné a transparentní vypořádání dodávky elektřiny nebo plynu se zákazníkem. Včasné vyúčtování umožňuje zákazníkovi bez zbytečného prodlení seznámit se se skutečnou spotřebou, cenou dodávky a výsledkem finančního vypořádání, tedy zejména s existencí a výší případného přeplatku nebo nedoplatku, přičemž právo zákazníka na vyúčtování dodávky (seznámit se se skutečnou spotřebou a cenou dodávky) lze považovat za jedno ze stěžejních práv zákazníka souvisejících s dodávkou elektřiny/plynu, což vyplývá již ze samotného obsahu právního vztahu mezi dodavatelem a zákazníkem, kdy dodavatel zajišťuje zákazníkovi dodávku a zákazník je povinen za tuto dodávku uhradit dohodnutou cenu. K porušení či ohrožení tohoto zájmu proto může dojít již tím, že je zákazníkovi tato informace a možnost odpovídajícího finančního vypořádání poskytnuta opožděně. Pro naplnění materiální stránky není nezbytné prokázat vznik konkrétní majetkové škody nebo podání stížnosti zákazníka.

Rada současně zohlednila okolnosti svědčící ve prospěch účastníka řízení. Jednotlivá prodlení nebyla dlouhodobá, ale pohybovala se v rozmezí 6 až 17 dnů, účastník řízení vyúčtování následně poskytl a z podkladů nevyplývá vznik závažného konkrétního následku ani významná ekonomická výhoda účastníka řízení. Tyto okolnosti intenzitu protiprávního jednání snižují. Na druhou stranu však nešlo o jediné marginální pochybení, nýbrž o sedm případů nedodržení téže zákonné povinnosti. V jejich souhrnu proto nelze uzavřít, že by zásah do zákonem chráněného zájmu klesl pod míru společenské škodlivosti typickou pro projednávanou skutkovou podstatu nebo dokonce na míru nepatrnou.

Po zvážení délky jednotlivých prodlení, jejich počtu, následného splnění povinnosti i absence prokázaného závažného následku dospěla Rada k závěru, že materiální stránka projednávaných přestupků byla naplněna. Uvedené polehčující okolnosti proto nevedou k vyloučení odpovědnosti, ale musí se odpovídajícím způsobem promítnout do úvahy o druhu a výměře správního trestu.

Z podaného rozkladu je zřejmé, že účastník řízení v zásadě nerozporuje samotná skutková zjištění o opožděném poskytnutí vyúčtování, namítá však mimo jiné nízkou společenskou škodlivost a subsidiaritu správního trestání. Tato námitka nemůže vést k závěru o neexistenci přestupku, jestliže byly v konkrétní věci naplněny jeho formální i materiální znaky. Relativně nižší intenzita jednotlivých porušení, následná náprava a absence závažného konkrétního následku jsou však relevantními okolnostmi při individualizaci správního trestu, jak je rozvedeno dále.

Rada nepřisvědčila námitce, že nezákonnost kontroly má vyplývat ze skutečnosti, že nebyl samostatně zdokumentován důvod výběru každého z přibližně 20 prověřovaných zákazníků. Smyslem kontrolní činnosti je ověřit, zda kontrolovaná osoba plní povinnosti stanovené právními předpisy. Kontrolní orgán proto při vymezení rozsahu konkrétní kontroly může prověřit určitý okruh jednotlivých zákaznických vztahů, aniž by ve vztahu ke každému z nich muselo před zahájením kontroly existovat samostatné podezření na porušení zákona. Opačný výklad by fakticky znamenal, že kontrolní orgán může prověřovat pouze taková jednání, u nichž již před provedením kontroly disponuje konkrétní informací o jejich protiprávnosti, což by bylo v rozporu se samotným preventivním a zjišťovacím účelem výkonu dozoru. Samotná okolnost, že kontrolní orgán vymezil pro účely kontroly určitý vzorek zákazníků, proto nezpochybňuje zákonnost kontroly. Z hlediska navazujícího řízení o přestupku je podstatné především to, zda skutková zjištění, na jejichž základě byla dovozena odpovědnost účastníka řízení, byla opatřena

zákonným způsobem, jsou dostatečně určitá a individualizovaná a poskytují spolehlivý podklad pro závěr o naplnění znaků konkrétních přestupků.

Rada dodává, že kontrola byla provedena z vlastního podnětu Energetického regulačního úřadu v rámci zákonem svěřené dozorové působnosti, nikoli na základě podnětu zákazníka nebo jiné třetí osoby. Absence takového podnětu v kontrolním spise proto nepředstavuje vadu řízení, ostatně by podle mínění Rady nepředstavovala ani tehdy, pokud by kontrola byla zahájena na základě takového podnětu. Stejně tak samotná skutečnost, že správní orgán v samostatném úředním záznamu podrobně nezdůvodnil výběr každého jednotlivého zákazníka zahrnutého do kontrolního vzorku, nezpochybňuje zákonnost kontroly ani použitelnost konkrétních skutkových zjištění získaných v jejím průběhu. Námitka účastníka řízení je proto nedůvodná.

Účastník řízení dále uvádí, že k opožděnému poskytnutí vyúčtování došlo v důsledku objektivních okolností souvisejících s vnitřními problémy společnosti, zejména s prodejem části závodu a následným odvoláním členů představenstva, a zdůrazňuje, že porušení zákona nebylo úmyslné. Rada tato tvrzení posoudila jednak ve vztahu k samotnému vzniku odpovědnosti, jednak z hlediska možné liberace podle § 21 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky.

Pokud se jedná o případné liberační důvody, účastník řízení neuvádí konkrétní preventivní, kontrolní nebo organizační opatření, která v rozhodné době přijal k zajištění včasného poskytování vyúčtování. Prodej části závodu, změny v představenstvu a obtíže při obnovování řádného chodu společnosti jsou bez dalšího okolnostmi spadajícími do její organizační a řídicí sféry a samy o sobě podmínky liberace nenaplňují.

Existence soudního řízení o platnosti transakcí ani prověřování věci Policií České republiky sama o sobě neprokazuje příčinnou souvislost mezi jednáním bývalých členů představenstva a nemožností včas poskytnout konkrétních sedm vyúčtování. Účastník řízení zejména nekonkretizoval, jak právě tyto okolnosti u jednotlivých zákazníků objektivně znemožnily splnění povinnosti ani proč nebylo možné jejich dopady překonat přijetím přiměřených organizačních opatření.

Rada proto neshledala splnění podmínek liberace podle § 21 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky. Tvrzené organizační a personální problémy mohou vysvětlovat okolnosti, za nichž k porušení povinnosti došlo, a v přiměřené míře mohou být zohledněny při individualizaci správního trestu; nejsou však důvodem pro vyloučení odpovědnosti účastníka řízení. Námitka účastníka řízení proto není důvodná. Skutečnost, že porušení zákonné povinnosti nebylo úmyslné, není pro vznik objektivní odpovědnosti právnické osoby rozhodná, a účastník řízení současně neprokázal, že by vynaložil veškeré úsilí, které po něm bylo možno požadovat, aby pozdnímu vystavení vyúčtování zabránil.

K otázce druhu a výše uložené sankce Rada uvádí, že účelem sankce ve správním řízení je kromě postihu za poškození či ohrožení zájmů společnosti také výchovné působení na pachatele protiprávní činnosti i na další adresáty norem tak, aby docházelo k minimalizaci počtu případů závažného chování a zejména aby byla potlačována četnost jeho opakování. Uložená sankce tedy musí mít nejen represivní, ale i preventivní účinek. Jestliže je ve správním řízení ukládaná sankce pokuty, musí být tato citelným zásahem do majetkové sféry pachatele. Pouze v takovém případě, kdy uložená pokuta působí pachateli nezanedbatelnou majetkovou újmu, může uložení této sankce vést k dosažení účelu trestu z hlediska individuální i generální prevence a uložená pokuta neztrácí cokoliv ze své účinnosti.

Podle § 43 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky lze od uložení správního trestu upustit, jestliže vzhledem k závažnosti přestupku, okolnostem jeho spáchání a osobě pachatele lze důvodně očekávat, že již samotné projednání před správním orgánem postačí k jeho nápravě. K tomuto Rada poznamenává, že upuštění od uložení správního trestu je nutno chápat jako institut výjimečný, který je správní orgán oprávněn, nikoliv povinen využít, a to pouze v případě, že jsou kumulativně splněny zákonem stanovené podmínky. První podmínkou je závažnost přestupku, přičemž podle § 38 zákona o odpovědnosti za přestupky kritériem pro posouzení povahy a závažnosti přestupku je zejména



význam zákonem chráněného zájmu, který byl přestupkem porušen či ohrožen, rozsah následku a způsob spáchání. Druhou podmínkou jsou okolnosti spáchání přestupku, jež jsou taktéž jedním z kritérií pro posouzení povahy a závažnosti přestupku stanoveným v § 38 zákona o odpovědnosti za přestupky. Třetí podmínkou je osoba pachatele, kdy při hodnocení osoby pachatele je v případě právnické osoby třeba vzít v úvahu povahu její činnosti, majetkové poměry, ale také případnou recidivu. Splnění výše specifikovaných podmínek musí být současně spojeno s důvodným očekáváním, že již samotné projednání věci před správním orgánem postačí k nápravě pachatele, přičemž tyto skutečnosti svědčící pro „důvodné očekávání“ musí být podloženy ve správním spise.

Správní orgán je také vázán § 37 zákona o odpovědnosti za přestupky, jež mj. stanoví, že při určení druhu správního trestu se přihlédne zejména k povaze a závažnosti přestupku, přitěžujícím a polehčujícím okolnostem, povaze činnosti účastníka řízení a osobě pachatele. S osobou pachatele souvisí také jeho majetkové poměry, přičemž při hodnocení majetkových poměrů podnikající osoby nelze vycházet pouze z čistého zisku, nýbrž je třeba vždy hodnotit celkovou majetkovou situaci pachatele. Při stanovení druhu a výše sankce je správní orgán také povinen zohlednit svou vlastní ustálenou rozhodovací praxi, což souvisí s principem legitimního očekávání, který je jako jedna ze základních zásad činnosti správních orgánů vyjádřen v § 2 odst. 4 správního řádu. Uvedené ustanovení obsahuje požadavek, aby při rozhodování skutkově shodných nebo podobných případů nevznikaly nedůvodné rozdíly. Na straně druhé je však třeba akcentovat, že nikoliv každé porušení téhož ustanovení zákona sebou nese nutně stejnou nebo obdobnou míru společenské škodlivosti, která by se měla projevit v úvaze o výměře sankce. Vždy je tedy nezbytné přihlédnout ke všem přitěžujícím i polehčujícím okolnostem daného případu tak, aby uložená sankce byla přiměřená závažnosti vytýkaného jednání. Tento postup odpovídá obecné trestněprávní zásadě individualizace trestní sankce. Jinak řečeno uložená sankce musí být vždy výsledkem individuálního posouzení všech okolností případu tak, aby odpovídala konkrétní společenské nebezpečnosti protiprávního jednání, následkům, polehčujícím a přetěžujícím okolnostem i osobě pachatele a jeho majetkovým poměrům.

Rada se v otázce posouzení druhu uložené sankce ztotožňuje se závěrem správního orgánu prvního stupně, že v daném případě je přiměřenou sankcí pokuta, neboť správní sankce ve formě napomenutí by s ohledem na povahu a závažnost spáchaného přestupku byla nepřiměřeně nízká, a to vzhledem k tomu, že došlo k sedmi samostatným porušením, a rozsah porušení zákonné povinnosti je tak výraznější. Rada dále uvádí, za přestupek dle § 91 odst. 1 písm. p) energetického zákona lze dle § 91 odst. 16 písm. c) téhož zákona uložit pokutu do výše 15 000 000 Kč, přičemž správní orgán po zvážení všech okolností případu uložil účastníkovi řízení pokutu při spodní hranici zákonem stanoveného rozpětí. V odůvodnění napadeného rozhodnutí správní orgán také uvedl, k jakým okolnostem při úvaze o výši pokuty přihlédl i jak tyto skutečnosti vyhodnotil. Kritériem, ke kterému správní orgán prvního stupně zejména přihlédl, bylo, že se nejedná o systémový problém účastníka řízení, ale o jednotlivá pochybení, v nichž nelze shledat obecnou snahu účastníka řízení o oklamání svých zákazníků a obohacení se na jejich úkor. Proti tomu stojí skutečnost, že nešlo o jediné izolované pochybení, ale o sedm samostatných porušení téže zákonné povinnosti. S tímto posouzením se Rada ztotožňuje a s ohledem na výše uvedené uzavírá, že správní orgán prvního stupně výši uložené pokuty řádným a přezkoumatelným způsobem odůvodnil, přičemž uložená pokuta se pohybuje v obvyklé výši pokut ukládaných za předmětný přestupek a je také přiměřená závažnosti vytýkaného jednání.

Nadto Rada dodává, že ani okolnosti spojené s prodejem části závodu a změnami ve vedení společnosti neodůvodňují zásadní snížení pokuty. Jde převážně o okolnosti vnitřní organizace právnické osoby. Mohou být zohledněny jako kontext vzniku pochybení, avšak nemohou převážit nad povinností držitele licence zajistit fungování procesů potřebných k plnění zákonných povinností vůči zákazníkům.

V. Závěr

Po přezkumu napadeného rozhodnutí Energetického regulačního úřadu v rozsahu podle § 98 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky Rada jako nadřízený správní orgán vzhledem ke všem výše

uvedeným skutečnostem dospěla k závěru, že napadené rozhodnutí vychází z řádně zjištěného skutkového stavu, bylo vydáno v souladu s právními předpisy, konkrétně s energetickým zákonem, a rovněž splňuje požadavky kladené správním řádem na obsah správního rozhodnutí, neboť v něm byly v souladu s § 68 odst. 3 správního řádu uvedeny důvody výroků rozhodnutí, podklady pro jeho vydání a úvahy Energetického regulačního úřadu, kterými se řídil při jejich hodnocení a při výkladu právních předpisů. Ve světle výše uvedených skutečností neshledala Rada důvod, pro který by mělo být napadené rozhodnutí zrušeno nebo změněno, proto jej tímto rozhodnutím potvrdila.

Poučení

Proti tomuto rozhodnutí nelze podle § 91 odst. 1 ve spojení s § 152 odst. 5 správního řádu dále podat rozklad.

Ing. Jan Šefránek, Ph.D.
předseda Energetického regulačního úřadu

Rozdělovník:

První česká energie a.s., prostřednictvím [redacted]